

# FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Helyi árk

Helyben:

1 óra	1 K.
1 évre	3 K.
1 évre	6 K.
1 évre	12 K.

Vidéken:

1 óra	1:50 K.
1 évre	4:50 K.
1 évre	9 K.
1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este  
8 órakor.  
Szerkesztőség és kiadói hivatal:  
Szent István-ter 1.  
Egyes szám: 4 fillér.  
Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos: Baranyay Lajos.

## Bolond

idealistának nevezték el azt a puritán lelkű magyart, aki egy olyan hadszállító vállalatot utasított el magától, amelyből a legelemibb számítás alapján, rövidesen félszáz ezer tisztá hasznos fejthetett volna le.

De neki nem kellett!

Mikor a harctéren milliók és milliók óriási áldozatokkal egészségüknek, az élet legdrágább kincsének elvesztésével, sőt magának az életnek kockázatával küzdenek; mikor a harctereket viruló ifjaknak és és deres, ösziejű népfelkelőknek hullája borítja, mikor itthon imádkozó anyák lesik — remegik a szívteőpő híreket, mikor tűzhelyeinken hadiárvák várják a gyámolító kezeket, akkor ez a bolond idealista magyar büszkén utasítja el magától a fél százezret s talán a milliót is. Mert úgy érzi a lelke, hogy ehhez a jövődelemhez nincs joga annak, aki nemzeti küzdelemben két karjával részt nem vehet. Mert úgy ismeri a lelkiismeretét, hogy hátralevő életében soha nyugodni nem lehetne abban a gondolatban, hogy neki a nagy vervesztésnek, a nagy áldozatoknak, a mély gyászoknak, a mérhetetlen veszteségeknek idején csak nyeresége volt. Nagyretű bankók, félszázczrek.

Bolond idealista — fogják újra mondani sokan, a kik e sorokat olvassák. Hát hiszen elvállalja más. És zsebre vágja majd más. Mert hiszen szállítani, eladni, a hadsereget élelmezni, ellátni éppen olyan nemzeti, önvédelmi szükséglet, mint harcolni.

Zsebre vágja más? Ebben igazságuk van. Ez a dolog folyása. Más, kinek vagyonát a háboru előtt való spekulációk, könnyelmű élet tönkre tették. Aki már leszámolt avval, hogy valaha talpra állhasson. Más, aki ütött, kopott ruhában görnyedve ténfergett s most kiegyenesedett gerinccel hirdeti, hogy mi változásokat tud produkálni a háboru.

De azért ez a bolond idealista magyar akaratlanul is nagy leckét adott ezeknek a másoknak. És ha a dolog rendjénél és természeténél fogva nem minden más ilyen idealisan gondolkodó ember... ennek a bolond idealistának az esete üssön minden olyan embernek a szíve közepébe, hogy ha a vérözön és nagy nemzeti veszteség között neki csak nyereséget adott a háboru... nagy mérhetlen kötelességet is rakott vállaira. Evvel a kötelességgel számolnia kell. Okvetlen számolnia kell. Isten, a nemzet és az önmaga lelkiismerete előtt.

## Háboru.

Uj tengeri csata.

A világháboru. eseményeiben ma új dátumhoz, nevezetesen és fontos dátumhoz értünk ismét: ma van az új tengeri háboru első napja. Mától kezdve a tengeren nem járhatnak felfegyverzett kereskedelmi hajók, mert azokat előzetes figyelmeztetés nélkül is elsüllyeszthetik a központi hatalmak hajói, akik a kereskedelmi hajók felfegyverzése ellen előre óvást emeltek. Hogy mi történt az új tengeri háboru első napján, arról még nincsenek híreink. Lehet, hogy semmi különös esemény nem volt. De bizonyos az, hogy a német tengeralattjáró naszádok már két-három nap óta élénkebb tevékenységet fejtettek ki az Eszaki tengeren, a La Manche-csatornában. És bizonyos az is, hogy a német tengeralattjáró naszádok annyira fenyegetik az angol hajózást, hogy ez az angol kereskedelem teljes megbénulását eredményezheti.

Elmarad a Szaloniki elleni akció. (?)

Szaloniki hírek szerint, ha bizonyossá válik az a magát erősen tartó hír, hogy a Szaloniki elleni akció elmaradt a németek távozása folytán, Sarraill tábornokot visszarendelik Verdunba.

Fierinél

harcoló albániai bolgár csapatok egyelőre abba hagyták támadásaikat. Így a Valonát fenyegető veszély kisebbedett és a védelem erősítésére az olasz kormányának újabb időt és módot adtak.

## Kitüntetés a halál után.

Kiszűst éremmel tüntették ki Major Mihályt.

A Fejérmegyei Napló mindenképen iparkodik résztvenni a nemzet nagy létküzdelmében. Munkatársai legnagyobb része a harctéren, a lövészárkokban vannak fegyverrel védni az édes magyar hazát. Akik pedig itthon vannak, a háboru minden jótékonyágában iparkodnak résztvenni, hogy megtegyék kötelességüket, amelyet minden magyar embertől követel a nagy megpróbáltatások ideje. Hogy mi itthon mit tettünk, bírálják meg mások, harctéren levő munkatársaink kötelességteljesítését azonban mi tudjuk, minket értesítenek róla, s büszkeséggel mondjuk, hogy vitézek ők, hősök a magyar katonaság legeslegjavából.

Valamennyiük között talán a leglelkesebb éppen a volt szerkesztőnk, Major Mihály volt. Ritkaság számba ment az ő lelkes, szívből lélekből való katonáskodása. Katonái, tisztársai, felettesei mondták ezt róla. A borzalmak helyére, az olasz frontra ment hazafiai kötelességet teljesíteni. Ott esett el a Doberdón, a magyar katonának örökké emlékeztetés vértenger helyén. A nagy lelkesedése okozta halálát, a nagy bátorság sorozta a hősi halottak közé. Nem tudott nyugodtan maradni a sziklaoduban, kiment ellenséget kémlelni. Jött a gránát. Fejen talalta. Vége volt. Mindenki megsiratta, aki csak ismerte. Elsirattuk, meggyászoltuk mi is, kedves emléke azonban itt él közöttünk. Még most is ott látjuk a redakció asztala mellett, ahol egykor oly fürgén rózta a betűket az újság számára.

A bánattól megtört szülőket tegnap nagy öröm érte a kegyetlen csapásban. Másodosztályú ezüst vitézségi érem érkezett nekik a katonai hatóságtól. A jó, vitéz, bátor Mihályfiuk kitüntetés a halál után.

Ez a kitüntetés beszédes bizonyítéka mindannak, amit társai mondtak és mi irtunk róla.

A hősi halált halt kitüntetés a mi büszkeségünk is. Neki ismét csendes nyugalmat kívánunk. Örök világosságot.

## Dr. Prohászka Ottokár hadiárvaház.

Amerikai pénz a hadiárvaházra.

Épen a tegnapi számban fejeztük ki abbeli óhajunkat, hogy szeretnők hatalmas gyűjtésünket a dr. Prohászka Ottokár hadiárvaházra minél előbb a nyolcvanezerre növelni. Óhajunk sokkal előbb beteljesül, mint gondoltuk, mert a mai postával ismét egy tekintélyes összeg érkezett. Messziről a tengeren túl, Amerikából hozott a posta ma ezer koronát azzal az irással, hogy egy magyar ember küldi a hadiárvaházra és rajongó tisztelete jeléül, amellyel a magyar katolikus egyház legnagyobb emberének neve él a szívében. Grósz Ferenc Perth Amboy-i plebánus küldte, japunk egyik hűséges barátja, aki a szabadság földjén, Amerikában is naponkint olvassa a Fejérmegyei Naplót, annak híradásait, amelyek még mindig érdeklik, mert valamikor ő is ennek az egyházmegyének volt a papja. Itt fáradozott, dolgozott, különösen politikai és társadalmi téren tevékenykedett sokat. Majd az amerikai magyarság szeretete őt is oda vitte, ahol munkakedve még inkább fokozódott, s amint amerikai újságokból értesülünk, városának érdekében, ahol plebánus, nagyon sokat tett már.

Grósz Ferenc adományával gyűjtésünk a polgármesterével együtt 79478-11 koronára emelkedett.

## A gyermekhős tragédiája.

Tizenkétéves szakaszvezető halála.

A magyar gyermek lelkesedése ép úgy páratlanul áll, mint a magyar katona vírássége s csak is így érhető meg, hogy magyar vitéznek nincs párja sehol sem. Alig van ezred, amelynek ne volna gyermekkatona, aki véletlenül, vagy szökéssel került a harcos daliák közé s azokkal együtt elment a frontra, belefeküdt a lövészárkba harcolni a felnőttekkel, öregekkel. Egyik-másik ilyen pöttyön-harcos olyan bátran viselkedett, hogy előléptették, fráter ur, meg kaplár ur lett belőlük. Az ősszel a Fejérmegyei Népő egyik munkatársa is találkozott ilyen két lillputi hadiflúr, annak rendje-módja szerint megintertvolyta őket, akik természetesen sok érdekes históriát meséltek el azzal a befejezéssel, hogy kitartanak a háború végéig.

Ilyen kis harcos vitéz volt Vinkler János 12 esztendő, tisztelettel mondjuk, legényke is. Mint egyrével ezelőtt ment el egyik menetszázzal a harc-térre, a „muszikák” ellen hadakozni. Vinkler annyira bátran és hősiessé viselkedett, hogy szakaszvezetővé léptette elő az „ezredes ur”. Hosszu küzdelem után megsebesült, egy fránya golyó elütötte a kis lábcskáját a szakaszvezető urnak. Oda se neki. Szépen hazajött a sebessült transzporttal és egyik budapesti hadikórházba helyezték el.

A hadikórházban Vinklernek

kifünő dolga volt. Egykettőre meggyógyították az orvos bácsik, az ápoló kisasszonyonénik pedig úgy agyomtömték a Jánoskát, hogy duda módra meghizott. Azután grófi kisasszony is volt az ápolónénik között, aki Jánoskát többször hazavitte zsurra. No még csak ilyenkor áradozott a boldogságtól. A contessek szolgálták ki. Annyi jót adtak eléje, hogy azt sem tudta, melyikhez nyuljon.

Végre azonban teljesen meggyógyult. „Kiirták” a többi gyógyultakkal együtt. Az öregek a „kádérhez” mentek, a Jánoskának azonban azt mondták, hogy elég volt már a háborúból. Neki elkövetkezett a „leszerelés”. Tes-sék szépen hazamenni a mama szoknyája mellé. Uccu a kapitányságra. Majd megkérdezi ő, hogy „muszáj”-e hazamenni. A kapitány ur is azt mondta, hogy „muszáj”. Jánoskának többé nem jött mosoly az arcára. Kiment a rendőrlégények szobájába elpanaszolni szíve keserűségét. Amint kesergett a lelke, egy fegyvert kezdett babrálni. A fegyver elsült. A golyó Jánoska agyába furdott s menten meghalt.

Igy végződött a vitézi gyermekélet. Szegény Jánoska! Az Isten nyugosztalja.

— Hadilárvát keresünk örökbe-fogadásra. A Fejérmegyei Népő 6—8 éves rom. kath. hadiárva leányát keres, akinek sem atyja sem anyja nincsen s kinek örökbe-fogadását egy jóval polgár családnak elintéznék. Részletesebb felvilágosítást a felelős szerkesztő ad.

## A gazdasági bizottság munkában.

A gazdasági bizottság nem-sokára munkába áll. Ez fogja intézni ugyanis a tavaszi vetések munkakérdését. Nála lesz nyilvántartva minden bevetetlen föld és minden iga.

A gazdasági bizottság fogja a földeket a rendelkezésre álló közérökkel bevettetni, megműveltetni, a termést betakaríttatni. Kezeli a fogolykérdést és a munkásosztály ügyeket is.

Az előjárások minden jelentést az alispánhoz tesznek meg és az alispán adja ki a bizottságnak, mely nyomban intézkedik minden további teendő felett. A bizottság úgy fog intézkedni, hogy a hatóságok rendelkezésére álló minden felhasználható munkaerő elvégezze a reá eső munkát.

A foglyok igénybevétele is másképpen lesz, mint eddig volt. A vármegye biztosítja a foglyoknak mindazokat a jogokat, amelyeket megkívánhatnak, el-lenben a vármegye is megkívánja tőlük azt, amit megkívánhat. Igaz ugyan, hogy egyes községekben nem lesznek annyira szabadjukra bocsájtva a foglyok és nem rendezhetnek olyan kikapásokat, mint amilyeneket rendeztek eddig, de viszont minden községben olyan elbánásban részesülnek, amilyen megilleti őket.

## H I R E K.

— Vaskoronarenddel kitüntette 69-es ezredes. A király az ellenséggel szemben való vitéz és eredményes magatartása elismerésül kaposvári Hauser Rezső 69. gyalogezredbeli ezredesnek, egy népfelkelő gyalogdandár parancsnokának a var-koronarend 3. osztályát adományozta a hadiékítménnyel.

— Az Oltáregylet rendezte havi szt. miséje a székesegyházi szentségimádás miatt a jövő vasárnap (március 12-én) 7 órakor lesz a szemináriumi templomban. A választmányi ülés ülés pedig március 14-én, keddén lesz.

— Az új közbüvőhíd. Hosszu évek óta vajdú kérdés a város új közbüvőhídjának megépítése. Ugy a tervezet, mint a pénz tulajdonképpen megvan, de mindig kibejött valami, ami miatt elodázódott a megvalósítása. Az építés ügye most újabb felszínre került, s legközelebb ülésezní fognak e tárgyban. Persze ez még nem jelenti azt, hogy rövid időn belül meg is lesz.

— Pro Patria hétfői teadélutánjára, mint értesültünk, külön meghívókat nem bocsájtának ki.

— Rézgálicot kap a város. A földművelésügyi miniszter tegnap délelőtt telefonon értesítette a várost, hogy egy vagon rézgálicot bocsájt rendelkezésére. Mivel azonban Székesfehérvár szőlőhegyei és ültetvényei részére ez a mennyiség nem elegendő, a város újabb felirásban kéri meg a földművelésügyi minisztert, hogy legalább 5—6 vagon rézgálicot küldjön.

## TÁRCA.

### Az asszony.

Hogy valami kitünő gazdaszszony s valami gondos anya nem igen lehet, azt láttam; de édes Istenem, ugyan mikor kellett a művészeknek a kitünő gazdaszszony s a gondos anya? A mosolygó babaarc kellett, a szőke göndör fürtök, melyek kisiklottak kalap alól, az ifjuság úde zománca, mely a tizenhat éves leányt oly bájossá teszi.

— Ha látta volna ön, mikor én először megpillantottam, rézsaszín ruhájában. Oh, a kedves kicsike! Félenek tekintett körül barna zőike szemekkel s el akart futni előlem. De én nyomában. Akkor még fúrge legény voltam. Egyenesen berontok hozzájuk s azt mondom az anyjának: Szeretem a leányt, és az anyját. Azt hitték, hogy megbolondultam. Minthogy azonban a tisztességes kérti, még ha félbolond is, meg kell becsülni az ilyen szegény asszonynak, ki csak a var-

rásból, meg a rokonok alamizsnáiból tengődik, hát engem is leültettek szépen. „Legyen szerencsénk máskor is”, mondta az asszony. Megkértem Elzát, ki a varrógép mellől félve kandikált át hozzám: hát ő szívesen lát-e? Előbb megrezzent, aztán elnevette magát. Oh, micsoda szeretetreméltó nevetés volt az, vidám, gyermekded, búbajos! Még most is a fülemben cseng. „Szívesen, szívesen”, szőlt szőke fejét rázogatva. Egy hét mulva mátkapár lettünk.

Művészbarátom mosolyogva bőlingatott az arckép felé, mintha akarná kérdezni tőle;

— Ugy-e így volt, kedves? S az „arckép visszamosolygott. Persze, hogy így volt.

— A zenedében a tanárok összecsapták a kezeiket: Szerencsétlen fiatalember, mit csinál? El akarja temetni magát, mikor önre olyan fényes jövő vár? De nekem beszélhetek. Mit csinál? Boldog akarok lenni. Tán nem cselekedtem helyesen? Igaz, hogy egy kissé bajlódunk az étellel. Hát, hát biz az nem megy másképp.

Az öreg asszony is él még, az

anyósom, csak a lábán nem bír jární a köszvénye miatt.

Kihallatszott a másik szobából az öreg asszony éles veszekedő hangja. Valamelyik gyerekkel pörölt.

— A mama egy kissé házsártos, — vallotta be a szegény ember; de hát Istenem, ha valaki mindig betegeskedik, csak nem lehet jókedvű.

Másképp nincs semmi bajuk. ugy élnek, mint a paradicsomban. Csak a háziur zaklatja a házbérrét s a zatócs nem akar már tovább hitelezni.

— De ha elkészülök a nagy perámmal, — szőlt büszkén hátrasímitva hosszú öszbe vegyűlt haját, majd megátjátják akkor!

Az a nagy mű, melyen már tizenöt vagy tizenhat év óta dolgozik s mely dicsőséget fogja megalapítani.

Megkérdeztem, hogy mennyire halad véle?

Csünggedten intett a kezével. Nem sokra. Mikor az ember este a sok leckeadásból fáradtan haza jön, semmiképp sem bír belezökkenni a kellő hangulatba

A gyerekek lármáznak, az öreg asszony zsémbelődik, panaszkodik, a házmester jön az üzenettel, hogy a háziur tisztelteti, tessék már fizetni. Hanem majd egyszer, majd egyszer...

Arca kigyult s leült a zongorához:

— Hallgassa csak meg kérem, hallgassa.

Viharosan rezdültek meg az akkordok. Hatalmas erő szőlt e hangokból, melyek mégis oly dallamosan olvadtak össze.

Ah, ez az a régi töredék. Emlékezem rá.

— Tovább, tovább, — nóggatam magam is fellelkesülve:

— Tovább nincs, — szőlt sóhajva, s fölállt a zongorától.

E pillanatban kinyílt az ajtó s egy gömbölyded, alacsony, pofók nő tüpegett be izléstelen tarka ruhában, tele aggatva szalagokkal, hamis ékszerekkel, talmi aranyláncsal.

— Az én Elzám, — szőlt a művész s bemutatott neki.

Az asszony eleinte durcás képet mutatott; de mikor megtudta, hogy férje egy új leckeórát kap, nagyon nyájas lett.

## SÖVEGJARTÓ vászonáruhaza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

— Szegény asszony gazdag adománya. Az Országos Katolikus Szövetség országos hadijelvénye és árva alapja nagyon értékes adománnyal gazdagodott. Özvegy Sirkó Mihályné szül. Kaszás Agnes egyszerű falusi asszony nehezen megkötött pénzen vásárolt 1000 koronás hadikölcsönkötvényét adta át az építendő árvaház költségeihez való hozzájárulásként. Ismét egy meghatón kedves megnyilatkozása annak az áldozatkészségnek, amellyel mindenki siet a háborútól ütött sebek gyógyítására és amely annál értékesebb, minél szebben tükrözi vissza az egyszerű magyar néplelek némes érzését a szerencsétlenek iránt.

— Lovak osztályozása. Kenessey István huszáralezredes a lovak nyilvántartásával és osztályozásával megbízott katonai parancsnok a megyei hatóság útján mihezértartás végett közli az érdekeltekkel, hogy minden nyilvántartó lappal ellátott lótulajdonos köteles az eladást pontosan bejelenteni, hogy mikor? kinek? hová adta el a lovat, úgy szintén a tulajdonos, aki egy nyilvántartó lappal ellátott lovat megvesz, köteles a vételt bejelenteni, hogy mikor, kitől és honnan vette a lovat. A közsgégi eljárásról a változásokra vonatkozó bejelentések helyességéről esetleg nyomozás útján is meggyőződést szerezni köteles. Az osztályozási kimutatások az osztályozás előtt nem vonandók össze és a lovak házszám szerint vezetendők elő. Hadiszolgáltatásra alkalmas lovak meg lesznek annak idején becslülve és a becslésben kifejezve. Nyilvántartó lovakat csak külön engedélre szabad hadiszolgáltatásra elvinni és értük az osztályozáskor megállapított ár fizetetik, ezeknél nincs helye az új

— Tessék ide mellém, — ültetett le magához a foszladozó rozszant dívánra. A jövő héten új butort vesznek, kezdte a társalgást. Már tavaly vehettek volna, ha a férje kissé élelmesebb volna.

— Kérem, délelőtt két órája van, amivel nem tud mit csinálni, csak elstálja. Délután megint. És hitták egy daltársulathoz is, a hol minden este négy forintot! S tessék képzelné, nem ment.

— De hiszen Elza, az szentségtörés lett volna a zene muzsája ellen, — védte magát a szegény művész.

— Ugyan hagyj a te muzsádat, az ember az után nézzen, amiből él, — vizszná az asszony, ajkait biggyeszve.

Csak hallgattam ennek a közönséges teremtsének együgyű fecsegését s kerestem ezen a potól, semmitmondó arcon azt a bubájt, mely szegény ismerősöm szeméit behálózza.

De nem találtam. Mikor eljöttem, a művész kikisért.

— Praktikus beszéd az az Elzáé, ugye? — sugta filembe. Tulajdonképp igazja van. Hát ér a muzsa annyit, mint egy ilyen eleven angyal?

Nem feleltem neki, csak magamban tündöttem: milyen csodálatos az illuzió hatalma, mely hübbajos színbe öltöztet egy közönséges ostoba asszonyt, hogy rabigában tartson egy férfit, ki nagyra hivatott s elenyészik a porban!

(Vége)

becsülnek. Ha az egész lödállomány elővezetése lenne elrendelve, úgy az alkalmasnak ígérkező 2—3—4 éves kancsa csirkék, külön előjegyezteknek, de katonai célokra el nem vihetőek.

— Hósi halál. Röck Dező helybeli közműves, a m. kir. 7-ik tábori ágyusezred tűzére a harcstéren kapott súlyos sebesülése következtében meghalt a debreceni katonai kórházban.

— Változások a városi viriliták névjegyzékében. A közigazgatási bíróság dr. Krausz Zsigmond városi biz. tag panaszbeadványa folytán kimondotta, hogy a hadiadó nem számítható be a névjegyzék készítésénél figyelembe vett adóba és így a hadiadó alapján felvett viriliták a névjegyzékből törölendők. Városunkban ennek folytán vagy 10 virilitás képviselő marad ki a törvényhatósági bizottságból.

— Ejfáltatn egy órákor be kell zárni a kávéházakat. A háboru mindent megváltoztatott, csak az „éjjeli élet”-et nem korlátozta eddig semmiféle háborus rendelet. Berlinben és Bécsben éjjelkor becsukják a mulatókat és kávéházakat, nálunk ellenben szabadon csaponghatott a jókedv éjjel után is. Ennek a jókedvnek most szab határt a kereskedelmi miniszter, úgy értesülünk, hogy a kereskedelmi miniszter a közeli napokban rendeleit bocsát ki a mulatók és egyéb éjjeli helyiségek zárójáról és a rendelet szerint minden ilyen éjjeli helyiséget éjjelután egy órákor be kell csukni. A rendelet néhány napon belül leérkezik Székeshérvárra is.

— Él a meggyászolt fiu. Rudinszki Vince honvéd a háboru elején az orosz harcstérré került. Szeptemberben elmaradtak tábori lapjai. Az édesanyja hiába kutatott utána semmi hírt sem kapott fia felől. Végre hosszas nyomozás után arról értesítették, hogy fia eltűnt. A napokban azután levél érkezett a régen meggyászolt fiutól, hogy Tomszokban hadifogoly és jó egészségnek örvend. Nap nap után fordulnak elő hasonló esetek, épen azért legyen türelemmel mindenki, aki rossz híreket hall hozzátartozójáról, mert a háboru sok csodás dolgot mivel.

— Háztartási fémek beváltása. Most jelent meg a miniszteri rendelet, amely szerint a háztartási fémek beszoállítására március 5-től ismét megkezdődik, illetve a december 24-én megjelent rendelet szerint a bejelentett háztartási fémek, üstök március 5-től kezdve beszoállítandók. A fémek beszoállításának lejáratú ideje még nincsen megállapítva.

— A krumply utolsó stációja. A háboru alatt oly ragyogó karriert megfutott krumply március 1-jével érkezett dicsősége utolsó stációjához. Az őszi országos árszabás idején ugyanis egész március 1-ig emelkedő skálát állapítottak meg a krumply számára. Az étkezési nevezetesen a róza, hóhehely, magnum, kifji, továbbá a sárgahéjú és husos burgonyáért a tavalyi év október 31-ig kilenc korona volt az országosan megállapított legmagasabb ár, amely novemberben 50 fillérrel, decemberben újabb 50 fillérrel, január és február hónapokban további 50 fillérrel és most március elsejétől az uolsó 50 fillérrel emelkedik, vagyis szerdától fogva 11 korons az árhatár; min-

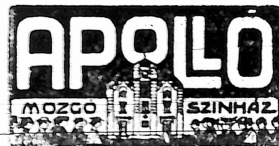
den más burgonyára nézve december 31-ig 8 K, azontul 9 korona a maximum. Ausztriában is emelkedik a burgonya ára március elsejétől fogva, még pedig 9 koronáról 9 korona 50 fillérré.

— Katonák után maradt pénz és ingóság. A hivatalos lap mai száma közli a kormány rendeletét a katonai egyének és a mozgósított fegyveres erőt követő polgári egyének halála, eltűnése vagy hadifogságba jutása esetében az utánuk maradt készpénzre és egyéb ingóságokra vonatkozólag követendő eljárásról. A rendelet szerint, ha a hagyaték értéke a készpénz koronát meg nem haladja az örökösödési eljárást hivatalból nem kell megindítani és a hagyaték a legközelebbi hozzátartozóknak kiszolgáltatható.

— Fizetési sorrend. A hadba vonultak családjainak járó államszegély fizetési sorrendje 1916. március hóban. 10-én pénteken 8—9 A betű, 9—11 B betű, 11—12 C és D betű, 12—1 E és F betű, 11-én szombaton 8—9 G betű, 9—10 az összes Horvátok, 10—11 a többi H betű, fél 12-től fél 1-ig I és J betű, 13-án hétfőn 8—9 Kovács, Kiss nevének, 9—10 Király, Kószegi nevének, 10—12 a többi K betű, 14-én kedden 8—9 L betű, 9—10 az összes Molnárak, 10—11 a többi M betű, fél 12-től fél 1-ig Németh és Nagy, fél 1—1-ig a többi N betű, 1-től fél 2-ig O betű, 16-án csütörtökön 8—9 Pap, Pajor, Palkovics, 9—11 a többi P betű, 11—12 R betű, 17-én pénteken 8—10 S betű, 10—11 Szalai és Szabó, 11—12 a többi S betű, 13-án szombaton 8—9 Tót és Takács, 9—10 a többi T betű, 10—12 V és W 12-től fél 1-ig Z betű.

— Ertesítés. A Szent István temetkezési társulat f. hó 5-én reggel 7 órákor ünnepélyes szentmisét mondhat a székesegyházban. Az ünnepélyes szent mise után évi rendező közgyűlést tartja a társulat a belvárosi katolikus kór helyiségében.

— Köhögés és rekedtség ellen a legjobbnak bizonyult háziszser a dr. STÖRK-féle komprimált mellpapozilla. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Rebert „Magyar Korona” gyógyszerárban, Székeshérvár, Városháztér.



Pénteken és szombaton, március 3 és 4-én: Filmtechnika nagyszerű alkotása! **Küzdelem a gyermekért.**

Társadalmi dráma 3 felv. Fészereplő: Emil Sannon. A meglopott pénzhamisító, vigj. Lakást keresek, hum. A bérelt irodában, humoros. Diák-csínyek, humoros. Aktuális KRUPPKA-hét. Előadások 6 és 9 órákor. Rendes helyárak.

— Ujtás a női reform-fűzők terén; gyári lerakatot sikerült szerezni oly higienikus „Rádium” reform-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni! Egyedül elárúsítás egész megyére Veres Frigyesnél. Blous-ujdonások állandó raktára.

— Társadalmi, tudományos szemléink között a Magyar Kultúra az elsők között foglal helyet. Havonként kétszer jelenik meg. Szerkesztőség: Budapest, VIII., Horánszky-utca 20. szám.

## SZÍNHÁZ.

Krémer Jenő jubileuma. Vándorbot, koldusbot van a színész kezében, de ezt a sok küzdelem, nem egyszerűenklüözésbotját egyszerűen virággal díszítik, babér levelekkel vonják be, s értékesnek tekintik. Idealizmus a színész élete, idealizmusa néha megkoplatja, megnyomorítja, de nem engedi, hogy leléljen a deszkáról, ahol a kenyér nagyobbik felét — tapssal szökták pótolni, egy kis dicső megemlékezéssel, a szinkritikus elismerő soroval. És ez a betűkbe öntött, papírra vetett elismerés a színész boldogsága, az éhség csillapítója, idealizmusa, táplálója, bujának fejtője. Így mondta a jubiliás is tegnap este, amikor ünnepeletését megköszönte. Leült a sarokba — mondotta — s ott olvasta boldgan a betűs elismeréseket, hogy ideális lelkű papja Thaliának. S ez neki boldogságot nyújtott. A színész boldogsága csak ennyiből áll. Krémer Jenő komikus harmincöt küzdelem után szintén tapasztalhatta, hogy vándorbotját, amellyel három évi zeden keresztül bolyongott Tháia templomából templomába; feldíszítik, hogy az emberek meg tudják becsülni a komoly színész munkát, a kulturát, a művészetet. Krémert igazán lélekből ünnepeleték tegnap este. Régen volt nálunk, meg mint úde fiatalos s csak ezen szezonban láttuk őt ismét, ünnepeleése azonban olyan volt, mintha mindig a fehérvári közönségnek lett volna művészműködője.

Az előadás megkezdése előtt a színpártoló-egyesület és a szinkritikusok a függöny mögött a színpadon az egész társulat jelenlétében üdvözölték a jubiliátot. dr. Lauschmann Gyula kedves beszéd keretében nyújtotta át a szokásos öpcesétes levelet. Ezután dr. Lauschmann Gyula jubileumi prologja kezdődött, amelyet határozottan igen sikerült alkalmi jelenetnek kell mondanunk. Szendrő, Fenyő, Makai és Rózsahegy adták elő nagy hatással. A prologgal megkezdődött a sok taps és ünneplés, amelyből a jubiliánson kívül dr. Lauschmann Gyulának is bőven kijutott. Kétségkívül ritka ünnepies volt a hangulat.

Jubileumi előadásul Tóth Ede híres Faluroszát játszották, amelyben az ünnepelet — Gonosz Pistát adta oly művészettel, amelyből különben nem kívánhatnánk. Egyébként az egész előadás a ritkák közé tartozott s az idei szezon legnagyobb sikerének tekinthetjük, valamennyi szereplőt mintha valami bűvés varázs fogott volna el, oly ambicióval ment a játék minden porcikája. Ez részt abból magyarázható, hogy jubiliálók. egájuk egészen a szívükbe van zárva

részt pedig a darab ide levegőjéből, amelyben szokatlanul jól érzi magát az ember. Szerencsés esetben nem is lehetett volna megválasztani a darabot. Aki csak megjelent a színpadon, mindenki dicsőretet érdemel, névszerint: Albert, Zikó, Császár, Bene, Fényó, Falussy, Szendrő, Hejlay, Könyves, Rác, Kéner, Szepessy, Huszthy, Szepessyné, Szily, Báthoryné, Báthory, Kardos, hogy az ünnepet ne is említsük, aki sok virágot, koszort, újabb pecsétes levelet, kihívást, tapsot kapott. Albertet szintén csokorral lepték meg és melegen ünnepelték, ugyancsak Falussyt is, aki most 17-es honvéds egy kis kimenőt kapott a színpadra. Csak minél gyakrabban.

A közönség élvezte, jól mulatott s fejfájdólva érezte magát attól a levegőtől, amely a színpadról áradt. Ezt az akáccalatos, rozsmaringos, muskátlis levegőt máskor is szívesen szívánk a mi füstös, poros városi tüdőnkbe. Krémer, azt hiszük egyhamar nem felejt el jubileumát, viszont a közönség sem Faluroszát, de különösen Conoz Pistát, Végül még meg kell dicsérnünk Köhler Antal karnagyot, aki gyönyörű koncertet rendezett. Előadás alatt Andor karnagy remekelt a katonazenével.

#### Heti műsor:

- Márc. 4. Lotty ezredesei.  
 5. D. u. Vagy ő, vagy senki. Este: Lotty ezredesei.  
 7. Ripp van Vinkle.  
 8. Romeo és Julia. Beregi Oszkár felléptével.  
 9. Bizanc. Beregi Oszkárrel.  
 10. Kaméliás hölgy. Beregi Oszkárrel.  
 11. Hoffmann meséi.  
 12. D. u. A falurosz. Este: Hoffmann meséi.

zék eszékéhvár szab. kir. város polgármesterétől.

2875/1916.

### Hatósági hirdetmény.

A m. kir. miniszteriumnak 540/1916. M. E. számu rendelete értelmében a hadifogoly munkások kiadása tárgyában a cs. és kir. hadügyminiszter által kiadott szabályzat alapján tudomásra hozom a következőket:

A városi törvényhatóságnak különös tekintettel a mezőgazdaságra, hadifogolyok foglalatát, akiknek megfelelő alkalmaztatását a törvényhatósági hadifogoly bizottság fogja szervezni és ellenőrizni.

Az a munkaadó, aki régi feltételek mellett átengedett hadifogoly munkásokat az új szabályzatra való tekintettel továbbra igénybe venni nem kívánja, — igénybevételüket Székesfehérvár szab. kir. városi törvényhatósági gazdasági munka bizottságának (városi gazdasági hivatal) 14 napra felmondhatja.

Magánosok a nekik már előzőleg átengedett hadifogoly munkások mindegyikéért 30 korona övadékot kötelesek letenni a városi övadék pénztárába, s annak lefizetése a törvényhatósági gazdasági munkabizottságnál nyugtával igazolandó.

Hadifogoly munkások átengedése ezentúl a törvényhatósági gazdasági munkabizottságtól kellő indokolással közvetlenül kérelmezendő és minden kiadott hadifogolyért 30 korona övadék teendő le.

Tíz főnél kevesebb fogoly mun-

kás osztagok csakis kivételes esetben adnak ki.

Elysz az övadék a katonai igazgatás javára, ha munkaadó az új szabályzat rendelkezését be nem tartja.

A fogoly ellátásért semmiféle térítés nem jár. Ellenszolgáltatásra való igény nélkül a munkaadó gondoskodik a hadifogolyoknak szállással szolgáló szállítottatandó és hideg időszakban fűtendő helységről. — A hadifogolyokat megillető szalmaszák vagy fekhelynek elegendő számaról, fejpárna és 12 takaróról, fekpadról, vagy kideszkázott padlóról. A fűtés, főzés, mosáshoz szükséges fűtőanyagról, főzőedényekről és felszerelési tárgyairól, valamint szappanról és végül a világításról.

A fogolyok ételmezéséről a munkaadó saját költségén gondoskodik és ugyanolyannak kell lennie, mint a miylenben a honi szabad munkások részesülnek, de feltétlenül elegendőnek és egészségesnek hadifogolyként 300 grammban van megállapítva a kenyér és főzölizt legmagasabb adagja. A hadifogoly ruházatáról és tehermentijéről a természetes kopás mértékében a katonai kincstár gondoskodik. A ruházat kiegészítése, vagy új ruházat kiadására irányuló kérvényeket a csendőrségnek rávezetett véleményével a törvényhatósági munkabizottsághoz kell a jövőben betérjeszteni. Az elhasznált ruha, cipő és tehermentő a fogolytábornak visszaküldendő.

Minden egyes hadifogolyt naponta 15 fillér napipótlék jár, mely semmiféle címen a munkaadó által nem tartható vissza. Magasabb pótlék is adható, de készpénzben naponként legfeljebb 50 fillért szabad kifizetni. Tilos anyagot adni munkapótlék helyett. A vasárnapi munka kizárólag a termelés biztosítása szempontjából használatlan mezei munka elvégzésére és a vasúti fuvarúru a kirakására van megengedve. A mohamedán hadifogolyokra nézve a pénteki nap biztosítandó pihenő napul.

A katonai személyzet után a hadügyi igazgatás fejenként és naponként egységesen 1 K 30 fillérben állapított ételmezési átalányt ad, mely összegben a kenyér megváltás is benn foglalatik. Ezen átalányt ellenében a teljes ellátásról és elszállásolásról a munkaadó tartozik gondoskodni. A hadifogolyok polgári öreit a munkaadó fizeti és szállásuk valamint teljes ellátásukról saját költségén gondoskodik.

Az örök száma a hadifogolyok létszámának legalább is tíz százaléka kell, hogy legyen.

Székesfehérvárott, 1916. évi március hó 2-án.

Dr. Saára Gyula  
polgármester.

### APRÓHIRDETÉSEK.

Eladó egy magló dísznő 5 drb. 2 hónapos malaccal. Virág Ignác Forgó-utca 14. sz. a.

Almás-télepen házat kertel megvételre, vagy bére keresek. Levélbeli ajánlatot kérek: Ikó Julia Malom-utca 25.

Kereskedelmi iskolavégzettséggel és tanítónai oklevéllel otthoni irodai foglalkozást vállalom. Cím a kiadóhivatalban.

Tanulóknak jó házból való fiut felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda. Szent István-tér 1. sz.

Négy hold páskom a Havranek-tanyánál kiadó. Tudakozódní lehet Mészáros Imréné Sár-ú. 31.

Egy 2 éves szimenthali szép magbirta eladó Sörpince-utca 30. szám alatt.

Aki könnyen és sokat akar keresni, az legyen a Fejérmegyei Napló kiadója.

## URÁNIA SZÍNHÁZ

Pénteken és szombaton,

.. március hó 3-án és 4-én: ..

## HALÁL JOKEY

Az emberi ügyesség netovábbja.

!! Egyedül a maga nemében. !!

### GRANDIÓZUS CIRKUSELŐADÁS

soha nem látott produkciókkal 5 felvonás és egy előjátékkal. Művészetlen felemelt helyárak.

Mindkét napon 3 előadás 5, 7 és 9 órakor.

### LEGÚJABB

női selyem tagal- és szalmakalap-formák.

Legdivatosabb virág-, toll és kalapdiszkek.

### BLOUSEUJDONSÁGOK.

Legolcsóbb árban kaphatók

Kováts Antalnál Székesfehérvár. Városháztér. —

## POLGÁRI LÖVÖLDE MEGNYITÁSA!

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy a modernül átalakított Polgári Lövöldét

f. hó 5-én vasárnap megnyitom.

A Polgári Lövöldében a legkellemebben lehet szórakozni. Lakodalmak, gyűlések, bankettek, felolvasások, színelőadások megtartására

LEGALKALMASABB.

Állandó meleg konyha! Kitűnő fajborok!

FRISSEN CSAPOLT SÖR.

Tekepálya, biliárt (külön kátyaszobák) dominó és sakk.

A helyiségek állandóan fűtve vannak.

CSOPAKI UJBOR: I KORONA 30 FILLÉR.

CSOPAKI ÓBOR: I KORONA 40 FILLÉR.

A n. é. közönség szives támogatását kérve, kiváló tisztelettel

Herczogh Sándor, vasúti vendéglős,  
a Polgári Lövölde bérlője.